

војни службеник ванр. проф др Хатица Бериша, председник комисије,
пуковник доц. др. Драган Јевтић, члан комисије,
пуковник ванр. проф. др Милан Миљковић, ментор и члан комисије.

Мастер рад студента Милан Алексић,
Извештај комисије о оцени мастер рада,
доставља.-

ВЕЋЕ ЗА ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКЕ НАУКЕ ВОЈНЕ АКАДЕМИЈЕ

Одлуком Већа за друштвено-хуманистичке науке Војне академије број 192-101 од 05.04.2024. године, именовани смо за чланове комисије за оцену и одбрану мастер рада студента МАС СП Менаџмент у одбрани Милана Алексића, под називом „Анализа војне димензије безбедносног окружења “

На основу члана 24. Статута Војне академије („СВЛ“, бр. 29/2021), Правилника о пријави, изради и одбрани завршних радова (СВЛ“, бр. 22/2022) , као и увида у предметни мастер рад, Комисија подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ И МАСТЕР РАДУ

Милан Алексић је рођен је 20.10.1991. године у Београду, Република Србија. рођен је 20.06.1978. године у Бору, Република Србија. Основно и средње образовање је завршио у Бору са одличним и врло добрим успехом. Војну Академију смера инжињерија је завршио у Београду 2001. године са просечном оценом 7,42. У току професионалне службе завршио је више стручних курсева и том приликом је оцењиван оценама врло добар и одличан.

Од почетка професионалне службе се налази у јединицама Војне полиције којом приликом је оцењиван оценама истиче се и нарочито се истиче. Тренутно је на дужности органа Војне полиције у СЈР/МО.

Са посебним интересовањем за област одбране, 2021. године на Војној академији - Универзитета одбране, уписује мастер академске студије, на студијском програму Менаџмент у одбрани.

Мастер рад под називом „ *Анализа војне димензије безбедносног окружења* “ изложен је на 118 страна текста. Текст рада је илустрован са 12 слика и 8 табела. Мастер рад садржи насловну страну, садржај, као и следеће делове рада:

1. Увод
2. Безбедносно окружење
3. Војна димензија безбедносног окружења
4. Процес анализе војне димензије безбедносног окружења
5. Методе анализе војне димензије безбедносног окружења
6. Начин примене PEMSИ и SWOT методе у анализи војне димензије безбедносног окружења и за избор војне стратегије
7. Закључак
8. Литературу.

У попису литературе наведено је укупно 78 референце које су коришћене при изради мастер рада. Коришћени теоријски извори задовољавајуће су наведени.

2. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ МАСТЕР РАДА

Предмет истраживања рада је анализа војне димензије безбедносног окружења, пре свега кроз сагледавање карактера и обележја савремене војне димензије безбедносног окружења, као и идентификовање елемената војне димензије. Проблем истраживања био је идентификовање савремених метода анализе различитих врста и нивоа безбедносног окружења који могу да имају адекватну употребу при анализи војне димензије, у циљу концептирања адекватног начина анализе војног окружења и употребе војних снага одбране.

Временско одређење предмета истраживања обухватило је период од 1990. до 2024. године, с обзиром да се овај период може окарактерисати као период који доноси нова обележја војних сукоба, а самим тим и војног окружења.

Предмет истраживања припада научном пољу друштвено-хуманистичких наука, научним областима војних и наукама безбедности, тако да има интердисциплинарни карактер. У конкретном предмету, уже научне области су: стратегија и менаџмент у одбрани, итд.

Научни циљ истраживања је садржан у намери да се опишу и прикажу обележја и елементи војне димензије безбедносног окружења савремених држава, да се анализирају савремене методе анализе безбедносног окружења, и идентификују методе и предложи начин употребе наведених метода за анализу војне димензије безбедносног окружења. С тим у вези, циљ рада је: *идентификација и дескрипција једног од начина анализе војне димензије безбедносног окружења савремених држава.*

Имајући наведено у виду, ово истраживање, може да допринесе може да допринесе унапређивању војних наука у смислу стварања бољег теоретског оквира анализе војних претњи и конципирања адекватног предлога ангажовања војних снага за одбрану од спољних претњи.

Друштвени циљ истраживања садржан је у потреби додатног научног описа утицаја савременог војног окружења на безбедност Републике Србије и дескрипције утицаја елемената овог окружења на адекватну употребу њене војне одбране. Имајући то у виду, ово истраживање, на дрштвеном плану, може да допринесе квалитетнијем сагледавању, анализи и класификовању претњи из војне димензије безбедносног окружења у доктринарним и нормативним безбедносним документима Републике Србије. Такође, ово истраживање може да пружи допринос систему одбране у циљу адекватнијег супростављања војним претњама безбедности.

3. ПОЛАЗНЕ ХИПОТЕЗЕ У РАДУ И ПРИМЕЊЕНЕ МЕТОДЕ ИСТРАЖИВАЊА

Хипотететичким оквиром као теоријског полазишта овог истраживања обухваћена је генерална (општа) и четири посебне хипотезе.

Генерална хипотеза као полазно становиште мастер рада је следаћа: „ Војна димензија безбедносног окружења Републике Србије је сложена, због чега је за њену свеобухватну анализу потребно детаљније дефинисати и описати елементе ове димензије, користити различите методе за њену анализу, и тиме успоставити адекватне начине анализе војне димензије који доприносе адекватном избору употребе њених снага војне одбране у супростављању војним претњама “.

Прва посебна хипотеза је „ Безбедносно окружење Републике Србије је сложено, како на глобалном, тако и на регионалном нивоу, са приментно повећаним претњама из војне димензије њеног безбедносног окружења.“

Друга хипотеза - „ Војна димензија безбедносног окружења савремених држава, као и Републике Србије је сложена и садржи спољашње и унутрашње факторе, који се могу класификовати на: политичке, војне, безбедносне, факторе међународно-политичких односа, геополитичке, међународно правне, економске, социјално-демографске, информационе, физичке и временске фактори, који зависно од од конкретне војно-безбедносне ситуације могу да имају различити значај за адекватан избор агажовања војних снага одбране “.

Трећа посебна хипотеза је - „ Процес анализе војног окружења обухвата дефинисање обележја конкретног окружења, дефинисање мисије војних снага у наведеном окружењу, описивање утицаја окружења на ангажовање војних снага, као и анализу противника “.

Четврта хипотеза – „ Различите методе за анализу окружења, као што су PEMSI, ASCOPE, ОСОКА, и методе за анализу Центара гравитације, могу се искористити за анализу фактора војне димензије безбедносног окружења, метода SWOT за упоређивање предности и мана унутрашњих, као и прилика и претњи из спољних фактора војног окружења ради анализе могућих стратегија, а Матрица ризика и АХП метода за класификацију по важности појединих фактора окружења и селекцију стратегија.

Пета хипотеза – Комбинацијом метода PEMSI и SWOT, заједно са Матрицом ризика, може се успоставити један од начина анализе војне димензије безбедносног окружења и избора војне стратегије ради адекватног агажовања војних снага одбране.

При изради рада коришћене су следеће методе истраживања:

Метода анализе садржаја примењена је се за прикупљање података о различитим обележјима и факторима везаним за војну димензију безбедносног окружења (књиге, часописи, брошуре, докторске дисертације, стручни радови, анализе реализованих вежби и др).

Статистичком методом су сређени, класификовани и обрађени подаци прикупљени емпиријским методама о квантитативним обележјима војне димензије безбедносног

окружења, пре свега за идентификовање њених најважнијих елемената, ради њихове класификације.

Метода анализе и синтезе допринела је потпунијем сазнању свих чинилаца који утичу на дефинисање начина анализе војне димензије безбедносног окружења.

Метода индукције и дедукције користила се као допуна конкретном дијалектичком методу у процесу закључивања на основу емпиријских и других прикупљених података. Овом методом су доказиване или одбациване тврдње постављене у разрађујућим хипотезама, које су изведене из предмета истраживања.

Кандидат је исказао одређени ниво методолошке изграђености који је био на нивоу који захтева комплексност истраживања.

4. КРАТАК ОПИС САДРЖАЈА МАСТЕР РАДА

Мастер рад заједно са уводом и закључком има седам поглавља. У уводним разматрањима дефинисан је проблема истраживања, предмет и циљ истраживања, хипотетички оквир истраживања, научни и друштвени допринос.

У првом поглављу рада под називом *Безбедносно окружење* описан је извршено дефинисање појма и класификација различитих нивоа спољњег окружења од значаја за националну безбедност. Након тога је фокус дат на обележјима и димензијама безбедносног окружења, где је аналирирано и безбедносно окружење Републике Србије.

У другом поглављу, под називом *Војна димензија безбедносног окружења*, извршено је дефинисање појма и опис карактеристика војне димензије безбедносног окружења као и елемената војне димензије безбедносног окружења (војне снаге, наоружање и војна опрема, стратегија и доктрина војних снага, ниво обучености војних снага, обележја лидерства војних снага, организациона култура војних снага и природа цивилно-војних односа). Такође, у овој глави су описане и димензије оперативног окружења војних снага при чему су разматране оперативне варијабле оперативног окружења војних снага и варијабле оперативног окружења од значаја за мисију војних снага. На крају главе су презентовани ставови о сличности и разликама појмова “војног и оперативног окружења, и дат предлог допуне елемената анализе војног окружења.

У трећем поглављу рада, које носи назив *„Процес анализе војне димензије безбедносног окружења“* укратко је описан је процес анализе војне димензије, који се примењује у нашим и страним оружаним снагама.

У четвртом делу рада под називом „Методе анализе војне димензије окружења“, у основи су презентоване методе за анализу окружења, као што су PEMSИ, ASCOPE, ОСОКА, SWOT, АНР, метода за анализу центара моћи противника као и остале методе за анализу војне димензије.

У петом делу рада под називом „Начин примене PEMSИ и SWOT методе у анализи војне димензије безбедносног окружења и за избор војне стратегије“, презентован је један од начина примене ових метода за анализу војне димензије, за идентификовање најзначајнијих фактора овог окружења војне димензије, за одређивање приоритетних фактора за избор војне стратегије.

У закључку рада, сумирани су резултати истраживања и дате оцене о валидности постављених посебних и генералне хипотезе у вези анализе војне димензије безбедносног окружења.

На крају рада, приказана је коришћена библиографија у истраживању. Приликом обраде дефинисаних поглавља кандидат је користио домаћу и инострану литературу водећи рачуна о правилном навођењу извора података.

5. ОЦЕНА МАСТЕР РАДА

Мастер рад кандидата Милана Алексића представља оригиналан рад који може дати допринос научној и стручној замисли. Кандидат је коректно обрадио тему у садржајном, језичком, стилском и методолошком смислу.

Квалитет обраде питања у раду је на потребном нивоу. Дефинисани проблем истраживања захтевао је примену више метода истраживања, које је кандидат применио на задовољавајућем нивоу.

На основу приказаних резултата истраживања, верификоване су поједионачне и посебне хипотезе, и потврђена генерална хипотеза истраживања.

Кандидат је показао, током презентације свога истраживања, да поседује адекватна теоријска знања, као и довољан ниво методолошке оспособљености за израду мастер рада.

6. ЗАКЉУЧАК СА ПРЕДЛОГОМ КОМИСИЈЕ

Комисија сматра да је кандидат спровео истраживање према усвојеним методолошким стандардима и да је реализовао постављене циљеве рада. Кандидат је избором коришћених научно-истраживачких метода потврдио ваљаност постављених хипотеза, како генералне, тако и посебних хипотеза.

На основу изнетог предлажемо Већу за друштвено-хуманистичке науке Војне академије да усвоји извештај и прихвати мастер рад Милана Алексића, под називом „Анализа војне димензије безбедносног окружења“ и стави на увид јавности ради спровођења јавне одбране рада.

У Београду, 16.04.2024. године

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

в.с. ванр. проф др Хатица Бериша, председник комисије

Hatida Berisha

пк доц. др. Драган Јевтић, члан комисије,

Dragan Jevtic

пк ванр. проф. др Милан Миљковић, члан комисије

Milan Miljkovic

Достављено електронском разменом:

- Веће за друштвено-хуманистичке науке ВА,
- Катедра стратегија ШНО,
- в.с. ванр. проф др Хатица Бериша (Катедра стратегија),
- ПК доц. др Драган Јевтић (Катедра КиР),
- ПК ванр. проф. др Милан Миљковић, и
- а/а.